

עצבים

עצבים א'

כולם מסכימים שהמיניבוסים של קו 4 בתל אביב הם המצאה גאונית, התשובה הקפליסטית על הסוציאליזם היגע, הצפון של האוטובוסים הממוסרים הנוסעים באותו המסלול. הם מהירים, יעילים, עוצרים בכל מקום ובכל עת, כמעט גרעין תחבורתי. אני מרבה להשתמש במיניבוסים האלה, וכבר שירתתי בדימוי אביטיפוס של נהג המיניבוס. הוא בדרך-כלל בחור צעיר, לבוש

הענישה מפריעה להתפתחות הרמונית תקינה של האישיות.
אני, שאיני מוכנה לכך שהנהג האלמוני הזה יפגע בהתפתחות הרמונית התקינה של האישיות שלי, התעקשתי: "תפתח את הדלת".
נהג: מתעלם ממני לגמרי.
אני: "תפתח את הדלת".
הוא פתח את הדלת. אבל רק כשהגענו לתחנה המרכזית. מה שמוכיח שיש עדיין אנשים המקיימים את דבריהם עד למילה ה"אחרונה".
גם זה משהו.

עצבים ב'

ירדתי בתחנה המרכזית. צעתי כחצי קילומטר עד לאלנבי פינת-העליה. שם, באלנבי 123 כך אמרו לי, יש חנות מצויינת לחומרי-בניין ולכלי-עבודה, המצויינת להפ"ל. ז. וילנצ'וק ובנו, בני עבודה. רציתי לקנות זוג ידיות לבנות, פשוטות, לארון קסטנז. כבר בכניסה לחנות הרגשתי שאווירה עכורה שוררת במקום הזה. מי שלא מאמין לתיאוריה הטוענת שיש משהו הקרוי תיקשור רת לאימילולית, שלא יאמין. אני מאמינה. והתיקשורת הלאימילולית ביני לבין הובן,

"הענישה מפריעה להתפתחות הרמונית התקינה של האישיות..."

שהוא כנראה גם בעליה של החנות, היתה גרועה מלכתחילה, מה שנקרא: שינאה-מחז"י מבטריאשון.
במהרה התברר לי שהובן שונא את כולם, ולא רק אותי. סצנה כזו התנהלה שם בחנות

בבגדים עתיקי-אופנה, קצת עצבני אולם לט ברוחו היטב. פניו חתומות, הוא מאזן יעיל וקשריו עם הנוסעים קרירים. לעולם לא יתב"ח או ישתעשע עם אימי מנוסעיו.
רק פעם אחת נתקלתי בנהג-ליצן, שמן מאד, שנראה כנהגן טוב-מוזן. נוסעת, שנתנה לו שטר של 20 שקלים ושביקשה עודף, וכתה בתשובה צחקנית: "מה בוער? אל תר"א גי' היא לא הבינה את ההומור הזה, ופרצה בצוחות היסטוריות: "כולם גנבים תביא מיד תכספי".

השבוע נתקלתי בנהג-ברדחן נוסף. אלא ש"הפעם חושי-ההומור שלו כוון כלפי. ויכול להי"ת שכלל לא היה ליצן, אלא סתם רשע. וזה מה שקרה: עליתי למיניבוס ברחוב בן יהודה פינת גורדון. באלנבי פינת-העליה ביקשתי לרדת. הנהג סירב לפתוח את הדלת. "עד לתחנה המרכזית אני לא מוריד נוסעים", הוא אמר באדיבות אך בתקיפות.
הייתי בטוחה שהוא חומר לצון. קמתי והתיקרבתי לרדת. "תפתח בבקשה את הדלת, אני רוצה לרדת", אמרתי בחיוך, שביקש לרמוז לו שהבנתי את הברדיחה, אבל שאני בכל זאת רוצה לרדת.

הנהג: "אני לא עוצר".
אני: "מה איתך? אני רוצה לרדת".
הנהג: "עצרתי כבר בליילינג-בלום. למה לא ירדת שם? רצית לחסוך לך כמה לישנים של הליכה, או עכשיו תלכי כבר הרבה מאוחר: תמיהה קלה: הרי לשם כך נועדו מכוניות, כדי לחסוך" כמה מטרים או קילומטרים של הליכה. לא?

הירורה: שיטת-החינוך המאמינה בענישה גסה כבר איננה מקובלת. הנהג מה שאומר א' ס' ניל, המנחן המפורסם מאמר-היל: "הסכנה שבכענישה היא קיצונית מאוד". והר"ר יהודה שינפול, פסיכיאטר, בסיפורו פסיכיאטריה:

בינו לבין אחד הקונים:
הקונה החזיק ביד מקרח קטן, ניסה להשת"מ שבו ולא הצליח.
הובן: "תעשה לי טובה, תחזיר את זה למי קום, המקרח הזה לא מתאים לך".
הקונה: "יש לך מקרח אחר?".
הובן: "בשביילך אין לי כלום".
הקונה השפיל את מבטו, אבל לא עזב את החנות. נראה היה שהוא נהנה מהמישיחק ה"ריסטי הזה לא פחות, ואולי אף יותר, מהובן. טוב, מיד הבנתי שעונג רב לא יצמח לי מהקנייה הזו. לא נורא. לא באתי ליהנות. כי סר-הכל אני זקוקה לזוג ידיות לבנות, פשוט, לארון קטן.

הובן, אנטיפאטי להחריד, מראה לי היכן מוצגות הידיות. אני בחרתי זוג. לצידן רשומה הסיפרה 14. לא צריך אייךיו בכמות שהיתה רחוקה במוחו של אלברט איינשטיין כדי להבין שזה המחיר. ליתר ביטחון אני שואלת מה מחירן של הידיות.

"שישה שקלים" נובח הובן בקול כעוס, ודוחף לי ליד שקית נייר חומה, ובתוכה זוג הידיות.
חיטוט היסטרי בארנק מבהיר שנשארו לי שם רק שלושה שקלים. אני מוציאה את פיני קסהצ'קים ומתחילה לרשום את מה שצריך לרשום שם. הובן ממתין באדיבות. וזה, כבר אה, הרגע האדיב ביותר שלו בכל ימיהיו. כשיסיימתי את כתיבת הצ'ק, הוא מביט בי בחיוך רק מן הרק ואומר: "על סכום כזה אני לא מקבל צ'ק".

אני כמעט בוכה. מה יש בי היום שגורם להם לענות אותי ככה? "לא בכל יום אני מצליחה להגיע לכאן, ואני צריכה את הידיות האלה השובע", אני אומרת לו.

הובן, כמו רוכט שתוכנת לומר מישפט אחד בלבד: "על סכום כזה אני לא מקבל צ'ק". אני: "אבל מה הסיפור שלך?" (בשלב הזה שכחתי את כל נימוסי הטובים), "הרי שכך כתבת את הצ'ק".

הובן: "על סכום כזה אני לא מקבל צ'ק". אני מרגישה איך נטיות פראנואידיה, סכיזופרניות, דפרסיביות, אנורקטיות ומדי לא, משתלטות עלי. "מה יש לך, מה קורה פה?" אני כמעט צורחת.

הובן מושך בכתפיו. מה איכפת לו אם יאשפוז אותי בבית-חולים לחולי-נפש? מצידו זה מצויין. פחות קונה פוטנציאלית. "על סכום כזה אני לא מקבל צ'ק", הוא אומר בפ"ע עם הרביעית.

דקיתי אותו ואחר-כך יריתי בו, ולקינח חנקתי אותו כחוט דקיק. לא. זה שקר. וחבל. סתם הסתלקתי מה"נות בכעס".

עצבים ג'

במצבי-נפשי כזה, של הטלטלות בין תיקווה מורה שלא-כולם-כאלה-היה סתם-יוסרע, לבין כולם-דעים-נמאס-לי, הגי עתי לגיבועתיים.
שם, בסימטת-נעמ"מ, יש טלפון ציבורי נ"דח מאוד, בריוק ליד פחיה-הזבל. הצננה והח"ש מחיות עצבניות וקופצניות מדי פחותים מהיתרון הגדול: האפשרות לנהל שיחה שק"טה, ללא הפרעות אנושיות.
"הטלפון מקולקל, 13/3", כתב מישהו בכ"תביד עגול וברור. אני הייתי שם בריוק 20 ימים אחרי שהורעה נכתבה. והטלפון מיט"פ: 5710500, אכן מקולקל.

ככה, בצעדים נמרצים ומאוששים, התחלתי לחפש טלפון ציבורי אחר. יהיה מה שיהיה,

"שיחה מטלפון ציבורי כמותה כרולטה..."

אני אדבר עכשיו בטלפון, ככה החלטתי ביני לביני. למעשה כבר שכחתי עם מי רציתי לדבר ולמה. נשארה רק ההחלטה האמיצה. כי זו באמת החלטה נועזת, התברר לי מיד. טלפון סמוך, מיספר: 5710400 ברחוב מישר הירדן פינת סימטת נעמ"מ, מקולקל. הלכתי עד לרחוב-כורזים, קצרה מרכז-בעלי-המלאך כה, שהרי בוער גופני וסיבולת לבריאה רכי שתי היום כוכות נהגי-מיניבוס.

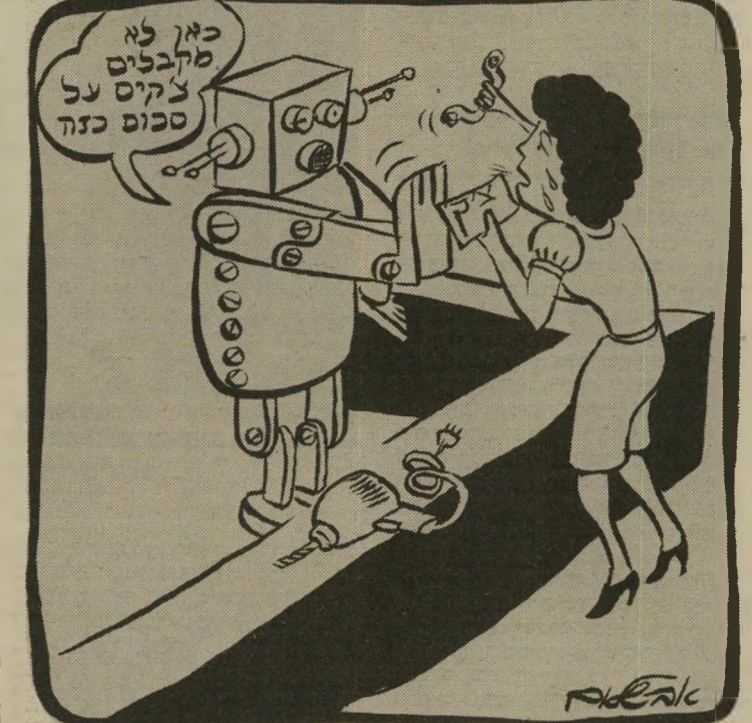
טלפון נוסף, מיספר: 5711400 התגלה כמקולקל אף הוא. בעצם, יכול להיות שהכל היה בסדר איתו. למה סתם להשמיץ, אני הרי לא טכנאית של בזק, אבל כשהרמתי את האפרכסת כדי לחייג, לא שמעתי שום צליל. הטלפון הצמוד אליו התנהג בצורה נורמלית. הצליל היה מונח במקומו הטיבעי. מישי הו מהעבר האחר ענה אחרי שחייגתי. ביקשתי מיד מי שאליו טילפנתי. הוא יצא לרגע, מיד יחזור. רוצה להמתין או לצלצל שוב? שאלו אותי.

אני מדברת מטלפון ציבורי, אמרתי. אהה. טוב. אז תחכי. כלומר: לא צריך להי"ת רגיש במיוחד כדי להבין ששיחה מטלפון ציבורי כמותה כרולטה תיקשורתית. לפעמים מצליחים. לפעמים לא.

בעוד אני ממתנה, שוטט לו מבטי לסיור קצר ברחבי התא. ופתאום חשכו עיני, כמו שאומרים. שיחה מקומית מטלפון זה מסתיימת אחרי חמש דקות. כך נכתב שם. לא במי"לם אלה ממש, אבל בזו הרוח.

"הנהג, הוא כבר מגיע", הודיעו לי בחביכות מהעבר השני.

"הלו", צרחתי, מתחרה בשעון. בריוק באותו רגע נותקה השיחה. אגאטה כריסטי או בתיה גור היו עושות מזה, בוודאי, מטעמים בלישים. אבל זה לא סיפור. זו מציאות הכי גמורה. אני נשבעת.

"על סכום כזה אני לא מקבל צ'ק!"